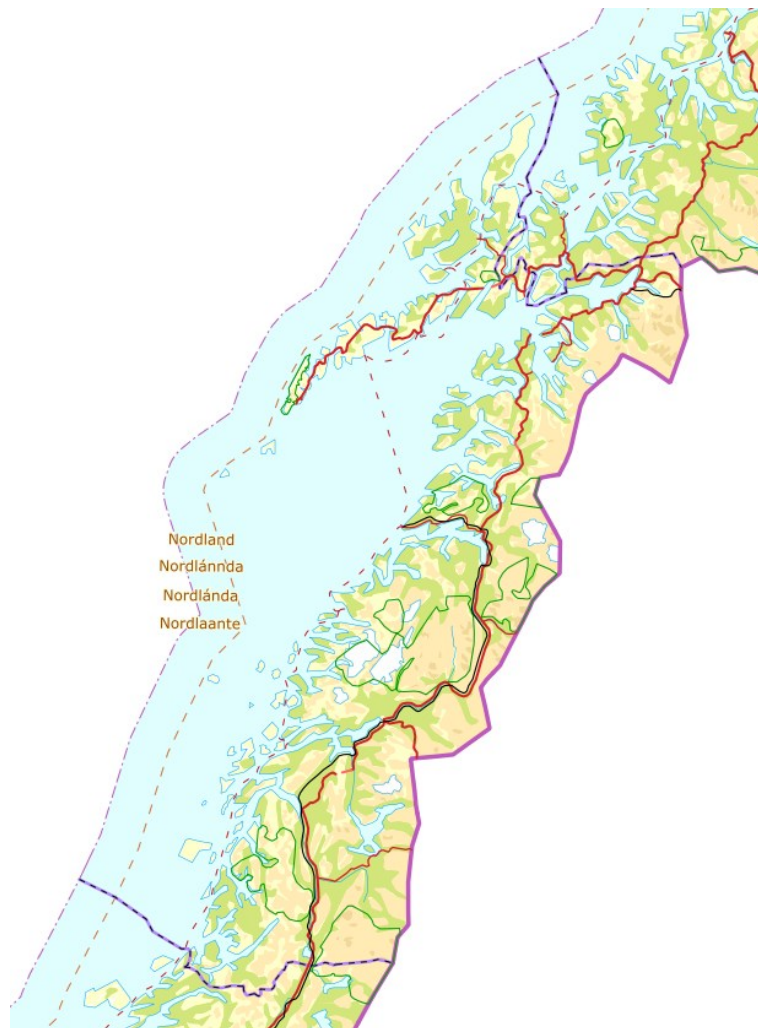

Geodataplan for Nordland 2026-2029

Vedtatt 3.12.2025

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Nasjonale mål.....	4
3. Rammebetingelser	5
4. Norge digitalt og Geovekst.....	6
4.1 Norge digitalt-samarbeidet.....	6
4.2 Geovekst	6
5. Andre relevante samarbeid i fylket	7
5.1 Kommunesamarbeid i Nordland	7
6. Samfunnsområder	9
6.1 Samfunnssikkerhet og beredskap (SB)	9
6.2 Klima, miljø og naturforvaltning (KMN)	10
6.3 Kommune – og distriktsutvikling (KD)	11
6.4 Samferdsel (S).....	12
6.5 Innovasjon og næringsutvikling (IN).....	12
7. Hovedmål for Norge digitalt- og Geovekst -samarbeidet.	14
8. Geovekst kartleggingsplan	15
1. FKB-C / AR5 Omløp.....	15
2. FKB-A/B Årsprosjekt	15
8. Vedlegg.....	16

1. Innledning

Fylkesgeodataplanen setter retning for og prioriterer satsingen på arbeid med geografisk informasjon (heretter kalt geodata) i fylket. Aktivitetene i planen bidrar til gevinster på felles nasjonale prioriteringer og lokale brukerbehov. Den omhandler tiltak de lokale partene samarbeider om eller planlegger å samarbeide om i Nordland.

I en tid med økende geopolitiske og klimatiske utfordringer blir pålitelige kartdata stadig viktigere for både sikkerhet og beredskap. De stadige endringene i den sikkerhetspolitiske situasjonen og klimaendringene som fører til mer ekstremvær og gjerne påfølgende naturkatastrofer, har vist hvor sårbart samfunnet vårt kan være. For å kunne håndtere slike utfordringer på en effektiv måte, er vi avhengige av gode geodata. Det kan være krevende fordi geodatainfrastrukturen er lite synlig og ofte tas for gitt.

Gode geodata er avgjørende for effektiv planlegging, beredskap og krisehåndtering, både for offentlig og privat sektor. Uten et oppdatert og presist datagrunnlag er det vanskelig bygge trygge boliger og veier, hjelpe nødetatene til å finne frem raskt, å sikre infrastruktur mot sabotasje, eller forstå hvordan havnivået langs kysten vår utvikler seg. Offentlige etater og privat næringsliv som skal bygge og trygge landet må ha tilgang til de geodata de trenger for å gjøre jobben sin.

Geodata er også av stor betydning for økonomien til privat næringsliv og privatpersoner. Bankene bruker geodata om eiendom og eiendomsgrenser for å vurdere sikkerheten ved boliglån, og kommunene er avhengige av geodata for å kunne levere gode tjenester til innbyggerne.

Formålet med fylkesgeodataplanen er å bidra til

- at etablering, oppdatering, forvaltning og distribusjon av data gjøres på en effektiv og formålstjenlig måte
- bevissthet rundt status på geodata i regionen og kompetanse om hvilke datasett/områder det er viktig å rette en ekstra innsats mot/satse på i planperioden
- å øke oppmerksomhet til geodataområdet i regionen
- økt bruk av geodata
- å skape en bred forankring av fagområdet blant partene i samarbeidet

Informasjon om organisering og mandat av arbeidet knyttet opp mot fylkesgeodataplanen finnes her: <https://www.kartverket.no/om-kartverket/fylkeskartkontorene/kartverket-nordland/norge-digitalt-nordland>

2. Nasjonale mål

Nasjonale mål for geodata-samarbeidene i planperioden

Geodata skal bidra til godt kunnskapsgrunnlag for effektive beslutningsprosesser. Geodataene skal være lett tilgjengelige og brukervennlige, i tillegg til godt dokumenterte, oppdaterte og med kjent nøyaktighet og detaljeringsnivå.

Det fordrer tydelige rammer, standarder og tekniske løsninger for sikker og effektiv deling av data mellom forvaltningsnivåene og relevante aktører. Staten har ansvar for å samordne og koordinere på nasjonalt nivå. Regionale og lokale aktører må ha arbeidsprosesser, riktige verktøy, nok ressurser og kunnskap for å forvalte og bruke geografiske data i planlegging, tjenester og beredskap.

Dette oppsummeres i fire mål:

- 1. Geodata skal være lett tilgjengelige og brukervennlige**
- 2. Geodata skal være oppdaterte med dokumentert nøyaktighet og detaljeringsnivå**
- 3. Avklarte roller for samhandling og datadeling mellom forvaltningsnivåene**
- 4. Bærekraftig geodataforvaltning gjennom nasjonale fellesløsninger**

3. Rammebetingelser

I arbeidet med geodata må man forholde seg til rammebetingelser i form av lover, nasjonale strategier og nasjonale satsinger. FNs bærekraftmål vil også kunne komme inn i enkelte prosjekter.

De mest relevante rammebetingelsene er [geodataloven](#), [matrikkeloven](#) og [plan og bygningsloven](#).

I Nordland er det også regionale rammebetingelser fylkesgeodataplanen må knyttes opp mot. Dette er fylkesplaner, økonomi, regionale strategier og regionale satsinger fra fylkeskommune, Statsforvalter og andre.

Oversikt over de mest sentrale regionale rammebetingelsene for Nordland

- [Fylkesplan for Nordland 2013-2025.](#)
- [Regional planstrategi for Nordland 2024–2028](#)
- [Nasjonal Transportplan](#)
- [Regional transportplan Nordland](#)
- Nordområdestrategier:
 - [Norge i Nord – Nordområdepolitikken i en ny virkelighet](#)
 - [Forskning og innovasjon i og for nord](#)
- [Fylkes RoS Nordland](#)
- [Regional plan for arealforvaltning - Nordland fylkeskommune \(nfk.no\)](#)
- [Regional plan for vannforvaltning](#)

4. Norge digitalt og Geovekst

4.1 Norge digitalt-samarbeidet

Offentlige etater i Norge er forpliktet til å dele geodata gjennom geodataloven. Norge digitalt er samarbeidet som er opprettet for at partene skal oppfylle sin plikt til denne delingen og Geonorge.no er tjenestekatalogen som benyttes.

Ellers vises det til informasjon om Norge digitalt på [kartverket.no](https://www.kartverket.no):

<https://www.kartverket.no/geodataarbeid/norge-digitalt>

I Nordland er Norge digitalt organisert med et [Fylkesgeodatautvalg](#) (FGU) som øverste organ og et [Basis geodatautvalg](#) (BGU) og et [Plan- og temadatautvalg](#) (PTU) som faglige underutvalg. Organisering av Norge Digitalt i Nordland er her: [Norge digitalt i Nordland | Kartverket.no](#)

4.2 Geovekst

Geovekst er et økonomisk og faglig samarbeid om kartlegging og vedlikehold av detaljerte geodata.

Deltagende parter er Kartverket, kommunene, fylkeskommunene, Statens vegvesen, NVE, Bane NOR, Fornybar Norge (på vegne av netteierne), Telenor, og NIBIO (representert ved Statsforvalterens landbruksavdeling). Utover disse nasjonale partene kan det også være lokale parter som for eksempel Forsvarsbygg, Nye veier eller Avinor.

Alle kommuner, med unntak av Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger, er parter i Geovekst.

Du finner mer informasjon om Geovekst her:

- [Geovekst | Kartverket.no](#)
- [Håndbok for Geovekst-samarbeidet | Kartverket.no](#)

5. Andre relevante samarbeid i fylket

5.1 Kommunesamarbeid i Nordland

Norge digitalt i Nordland har lenge hatt **innføring av kommunesamarbeid** som fokusområde i geodaplanen og ønsker å videreutvikle eksisterende samarbeid. Målsetningen med kommunesamarbeidet er å utvikle sterke faglige miljøer innen geodatafeltet som samarbeider om ulike oppgaver. Utnytte felles ressurser på tvers av kommunene. Jamfør også generalistkommuneutvalget som sier det vil være behov for økt samarbeid på tvers av kommunegrensene for å løse lovpålagte oppgaver.

Samarbeidene har som mål å styrke kommunens handlingsevne til å gjennomføre aktivitetene i handlingsplanen knyttet til hovedmålene man ønsker å oppnå for de ulike samfunnsområdene.

Per 2025 er det etablerte følgende kommunesamarbeid i Nordland

Kommunesamarbeid Bindal, Brønnøy, Sømna, Vega og Vevelstad

Kommunene Bindal, Brønnøy, Sømna, Vega og Vevelstad har felles løsning og felles oppsett av GIS programvare.

Kommunesamarbeid Grane, Hattfjelldal og Vefsn

Kommunene Grane, Hattfjelldal og Vefsn samarbeider om felles leverandør knyttet til forvaltning og ajourhold av basis kart- og geodata.

Samarbeidet omhandler også tilgjengeliggjøring av kart på internett/intranett, der helgelandskartet.no (<https://kommunekart.com/klient/helgelandskartet>) er kommunenes felles kartportal.

Kommunesamarbeid Herøy, Alstahaug, Leirfjord og Dønna (HALD-samarbeidet)

Kommunene Herøy, Alstahaug, Leirfjord og Dønna har felles programvare innenfor GIS.

HALD-samarbeidet har et godt samarbeid innenfor Matrikkel, kart- og oppmåling m.h.t. utveksling av erfaringer og kunnskap. Nyansatte fra nabokommunene har fått støtte/opplæring for å komme i gang. Alstahaug kommune har de siste 3 årene hatt ansvaret for kart- og oppmåling og matrikkelføring i Leirfjord kommune gjennom en samarbeidsavtale.

Kommunesamarbeid Hemnes, Lurøy, Nesna, Rana, Rødøy og Træna

Kommunene Hemnes, Rana, Nesna, Lurøy, Rødøy og Træna har opprettet et samarbeid om felles innkjøp, drift og administrasjon av tekniske løsninger til gjensidig bistand i tjenesteproduksjon.

Kommunesamarbeid Narvik-Evenes

Narvik og Evenes har et formalisert vertskommunesamarbeid, etablert i 2019. Narvik er vertskommune. Formålet for samarbeidet er bedre tjenester for brukere av tjenester, økt habilitet og rettssikkerhet i saksbehandlingen, enhetlig forvaltningspraksis, effektiv og stabil drift og kostnadseffektivitet.

Avtalen om vertskommune er på et overordnet nivå, og fokuset var saksbehandling etter plan- og bygningsloven. Oppgaver knyttet til kart og geodata fulgte med som en naturlig del av samarbeidet.

Kommunesamarbeid Lofoten – Flakstad, Moskenes, Røst, Vestvågøy, Værøy og Vågan

Lofotkommunene har etablert et interkommunalt plansamarbeid for å styrke kapasitet, kompetanse og samordning innen planlegging. En felles Lofotdel er tatt inn i kommunenes planstrategier, med prioriterte tema som kystsoneplan og klima-, miljø- og energiplan. Videre vurderes samarbeid innenfor arealplanlegging på områder som energi, klimatilpasning, samt transport, mobilitet og besøksforvaltning. For å sikre framdrift er det rekruttert en felles plan-koordinator (tiltrådt august 2025) og en felles GIS-ressurs (på plass høsten 2024), samt igangsatt arbeid med digitale verktøy og kunnskapsgrunnlag, herunder klimasårbarhetsanalyse. Samarbeidet skal bidra til mer helhetlige planer, bedre grunnlag for beslutninger og styrket erfaringsdeling mellom kommunene.

Parallelt pågår prosess for sammenslåing av Vestvågøy og Moskenes og ev. Flakstad, med etablering av ny kommune senest fra 1. januar 2028.

Friluftsrådene i Nordland

Alle kommunene i Nordland er tilknyttet et friluftsråd. Kommunene og friluftsrådene samarbeider ofte om diverse kartlegging, for eksempel kartlegging av friluftsområder og av friluftslivets ferdselsårer.

I Nordland er det følgende friluftsråd:

- [Helgeland friluftsråd](#)
- [Lofoten friluftsråd](#)
- [Midtre Hålogaland friluftsråd](#)
- [Polarsirkelen friluftsråd](#)
- [Salten Friluftsråd](#)
- [Trollfjell friluftsråd](#)
- [Vesterålen friluftsråd](#)
- Se også: [Friluftsrådene i Nordland](#).

6. Samfunnsområder

Samordningsgruppen i Norge digitalt har definert fem samfunnsområder for kommunikasjon rundt geodata. Disse samfunnsområdene er derfor brukt videre i dokumentet og til å plassere hovedmålene, aktivitetene i handlingsplanen viser hvordan aktiviteten i fylket knyttes til hovedmålene.

Geodata er et viktig bidrag inn i et felles nasjonalt kunnskapsgrunnlag. Det er viktig for demokratiet at beslutningsgrunnlaget er åpent og transparent. De som blir berørt av en beslutning skal ha tilgang til de samme oppdaterte kartdata som beslutningstakeren.

Datagrunnlaget bidrar til å løse samfunnsutfordringer og utvikles i tråd med brukerbehov.

Behovene i fem utvalgte samfunnsområder danner bakteppet for aktivitetene i denne planen.

Enkelte geodata hører naturlig inn under flere samfunnsområder.

6.1 Samfunnssikkerhet og beredskap (SB)

Geodata bidrar til å redde liv og beskytte viktige verdier i samfunnet. Det er både i myndighetenes og befolkningens interesse at geodata er oppdatert og tilgjengelig. Samtidig er det viktig å ivareta bestemmelsene etter sikkerhetsloven og sørge for et forsvarlig sikkerhetsnivå for skjermingsverdige verdier.

Å vite hvor kritisk infrastruktur og andre objekter finnes, er avgjørende for nasjonal sikkerhet og beredskap. Når ekstreme hendelser inntreffer, oppstår et akutt behov for en felles kilde til de samme tilgjengelige og oppdaterte kartene og temadataene i sanntid.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal styrke forebygging, krisehåndtering og gjenoppretting ved uønskede hendelser og naturkatastrofer. Beslutningstakere må ha tilgang til oppdaterte data og nødvendige ressurser for å bruke geodata i operative beredskaps- og krisesituasjoner.

Samfunnssikkerhet og beredskap i Nordland

I Nordland er det et overordnet mål å styrke samarbeidet mellom kommuner, fylkeskommune, statlige etater og private aktører for å sikre en bedre beredskap og krisehåndtering. Geodata skal fungere som et felles kunnskapsgrunnlag for planlegging, øvelser og håndtering av uforutsette hendelser. Arbeidet bygger opp under Regjeringens nordområdestrategi, som legger vekt på totalberedskap i nordområdene, og knytter de nasjonale ambisjonene tettere til lokale mål i Nordområdene samt følger opp føringene i Totalberedskapsmeldingen.

Nordområdestrategien fra 2025 peker spesielt på behovet for styrket totalberedskap i Nord-Norge. Dette omfatter økt innsats fra sivilsamfunn, kommuner og statlige aktører, inkludert Forsvaret. For å støtte dette arbeidet må datasettene og registrene i nord være oppdatert og geodatainfrastrukturen vår må være trygg, effektiv og tilpasset deling av både åpne og graderte data i tråd med anbefalingene i Totalberedskapsmeldingen. Det kreves også løsninger som gir autoriserte brukere tilgang til kritisk informasjon offline. Alle beredskapsaktører skal ha tilgang til oppdaterte kartdata både online og offline. Kritiske datasett som FKB, Ortofoto og Høydedata skal holdes oppdatert slik at grunnlaget alltid er pålitelig.

På kommunalt nivå må nøyaktighet og kvalitet i matrikkelen og andre datasett prioriteres, ettersom feil eller ufullstendige data kan svekke nødetatenes evne til å lokalisere og respondere raskt.

6.2 Klima, miljø og naturforvaltning (KMN)

Geodata er en nøkkel til klimatilpasning og bærekraftige lokalsamfunn. For å møte klimaendringene og skape et robust og klimarobust samfunn, er det avgjørende å ha effektiv tilgang til oppdaterte og pålitelige geodata. Med en bedre forståelse for hvor og hvordan klimaendringer påvirker samfunnet, står vi sterkere rustet til å planlegge, forebygge og iverksette nødvendige tiltak.

Geodata spiller en sentral rolle i naturforvaltning og er en viktig del av kunnskapsgrunnlaget på tvers av fagområder. Det gir oss oversikt over naturverdier, arealbruk og endringer i landskapet over tid. Slike data er spesielt viktige i arbeidet med å bevare økosystemer som myr, som har en nøkkelfunksjon i karbonlagring, flomdemping og biologisk mangfold. Bevaring av myr er derfor ikke bare et klimatiltak, men også et bidrag til naturmangfold og økosystemtjenester.

Klimatilpasning handler i stor grad om å forstå risikoen for naturfarer som flom, ras og havnivåstigning, og å integrere denne kunnskapen i arealplanlegging og beredskap. Geodata gir et helhetlig bilde av sårbarhet og fareområder, og bidrar til å identifisere hvilke tiltak som er nødvendige for å redusere konsekvenser av ekstremvær og langvarige klimaendringer.

Ved å bruke geodata aktivt kan vi utvikle løsninger som både ivaretar naturverdier og styrker samfunnets motstandskraft. Dette gir oss mulighet til å balansere utvikling med bevaring – og sikrer en mer bærekraftig og klimarobust fremtid.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal gi et solid kunnskapsgrunnlag for helhetlig naturforvaltning, overvåking og målrettede klimatiltak.

Klima, miljø og naturforvaltning i Nordland

Nordland står overfor økende utfordringer som følge av klimaendringer, blant annet flom, ras og havnivåstigning. Klimaprofil for Nordland fra Norsk Klimaservicesenter gir et viktig kunnskapsgrunnlag for å forstå disse utviklingstrekkene, og for å møte disse utfordringene trengs jevnlig datafangst i kritiske områder slik at alle brukere har tilgang til oppdaterte og kvalitetssikrede datasett etter gjeldende standarder. Et sentralt mål er å utvikle mer presise hav- og høydemodeller samt en mer nøyaktig avledet kystkontur, med et regime for kontinuerlig oppdatering. Bedre høydedata i kystsonen er nødvendig for å redusere feilmarginer og gi kommuner og beredskapsaktører bedre verktøy for arealplanlegging og risikohåndtering av kritisk infrastruktur.

For å styrke vannforvaltningen i Nordland, må kunnskapsgrunnlaget for både ferskvann og sjøområder videreutvikles. Det er behov for bedre blåstrukturkart som viser innsjøer, elver, bekker og våtmarker, og disse bør inngå i nasjonale databaser. I tillegg er den kystnære havbunnen i fylket for dårlig kartlagt, noe som hindrer bærekraftig næringsutvikling og god arealforvaltning. Regjeringen har foreslått en femårig satsing på kartlegging av kystnær havbunn, og det er viktig at partene i Nordland arbeider for å få med sine prioriterte områder i denne satsingen.

6.3 Kommune – og distriktsutvikling (KD)

Oppdaterte geodata er avgjørende for at kommunene skal kunne oppfylle lovkrav og regler, samt sikre innbyggernes rettigheter. Geodata er et viktig grunnlag i arbeidet med kommuneplaner, reguleringsplaner, byggesaker, konsekvensutredninger og risiko- og sårbarhetsanalyser. Særlig benyttes detaljerte kartgrunnlag, eiendomsinformasjon, flybilder og offentlige geodata.

Kommunene høster store gevinster, oppfyller lover og regler, og sikrer innbyggernes rettigheter og plikter ved å benytte seg av geografisk informasjon.

Kommunene har et stort ansvar innenfor forvaltning og håndheving av lover og regler. I mange tilfeller vil utøvelsen av disse understøttes av geodata. Oppdaterte geodata bidrar til å sikre både innbyggers rettigheter og plikter, samt myndighetenes krav i ulike prosesser.

Kommuneplan, reguleringsplan, byggesak, konsekvensutredninger, og risiko- og sårbarhetsanalyser er velkjente områder hvor geodata benyttes. Innenfor vann og avløp, eiendomsdrift og infrastrukturdrift er det også naturlig at geodata benyttes, mens man ofte ikke tenker over at brann og redning, hjemmetjenesten og undervisning også er naturlige brukere.

Stadig flere nye fagområder tar i bruk og benytter seg av geodata i sitt virke. Bruken av oppdaterte og tilgjengelige geodata, et felles kunnskapsgrunnlag, gir grunnlag for gode beslutninger som sikrer både innbyggere og kommuner i alle prosesser.

Oppdaterte geodata er avgjørende for å sikre god distriktsutvikling og målrettet offentlig innsats. Geografisk informasjon gir et solid beslutningsgrunnlag for kommuner, fylkeskommuner og statlige aktører som arbeider med utvikling i distriktene. Når man skal vurdere bosetting, næringsutvikling, transport, naturressurser og infrastruktur, er det helt nødvendig å ha tilgang til kvalitetssikrede og oppdaterte geodata.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal understøtte bærekraftig samfunns- og arealplanlegging, god tjenesteyting og styrket beslutningsstøtte i kommunene. Kommunene skal sørge for kompetanse, kapasitet og ressurser til lokal dataforvaltning.

Kommune- og distriktsutvikling i Nordland

For å styrke kommunenes evne til planlegging og tjenesteyting skal alle kommuner i Nordland sikres tilgang til oppdaterte og standardiserte geodata gjennom nasjonale fellesløsninger.

For flere av kommunene i Nordland er det utfordrende å rekruttere og beholde nødvendig kompetanse innenfor kart- og planfagene dette gir utfordringer knyttet til å utnytte geodata i lokal forvaltning blant annet etterlevelse av lovpålagte oppgaver. Det er viktig å etterstrebe god veiledning for fagmiljøet i fylket, spesielt gjelder dette nyansatte – både mellom kommuner og fra nasjonale partnere.

Nordland digitalt skal arbeide aktivt for økt samarbeid mellom kommuner innen geodata, plan- og temadata. Kurspotten i FDV-økonomien skal brukes til å arrangere kurs etter partenes behov.

Ved revidering av kommuneplanens arealdel oppfordres det til å gjennomføre «planvask». Ved å rydde opp i gamle formål og fjerne uaktuelle områder, styrkes kvaliteten på plangrunnlaget og gir bedre forutsetninger for bærekraftig arealbruk, effektiv planbehandling og politisk forankring.

Kommunene er lokal matrikkelmyndighet og må gjennom planperioden sikre at Eiendomsregisteret har høy kvalitet, er pålitelig, ensartet og oppdatert i tråd med [strategi for økt datakvalitet i Eiendomsregisteret](#). Kartverket som er Nasjonal matrikkelmyndighet, utgir rutinemessig avvikslister til hjelp for kommunen.

6.4 Samferdsel (S)

Nøyaktige og oppdaterte geodata er avgjørende for utvikling av vei og jernbane, til sjøs og i lufta. Nøyaktig informasjon om terreng, høyde, dybde, luftfartshinder og risikoområder gjør det mulig å planlegge utbygging og samtidig forebygge ulykker, og å håndtere naturhendelser som skred og flom.

Verdien av å finne frem er lett å se, sett fra blålysetatenes perspektiv, men like viktig er verdien for innbyggere og transportører som også ønsker å optimalisere transporten.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal bidra til planlegging, utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av trygg og bærekraftig infrastruktur – som transport, strøm, elektronisk kommunikasjon og vann og avløp – for å sikre bosetting og næringsutvikling over hele landet.

Samferdsel i Nordland

Samferdselsinfrastrukturen i Nordland er svært viktig både for dagliglivet, næringsutviklingen og nasjonal beredskap. I regjeringens nordområdestrategi prioriteres infrastrukturtiltak som skal styrke beredskap, bosetting og næringsliv, samtidig som mobilitet over landegrensene i nord og støtte til totalberedskapen vektlegges.

Norge Digitalt samarbeidet skal bidra til et bedre datagrunnlag for samferdselssektoren ved å etterstrebe rask oppdatering av relevante samferdselsdata.

Ambisjonen er at samferdselsdata fra Norge digitalt-samarbeidet skal være så relevante, pålitelige og tilgjengelige at de er de foretrekkende datasettene av både offentlige og private brukere.

Luftfartshindre, havneanlegg og kystnære områder er eksempler på objekter og områder hvor det er behov for å øke kvaliteten på datagrunnlaget for å sikre godt kunnskapsgrunnlag for planlegging og utvikling av trygg samferdsel.

Det er også viktig å jobbe frem gode rutiner for at ferdig-kartlegging i prosjekter fra Statens vegvesen, Nordland fylkeskommune, BaneNOR, NVE, Avinor og Kystverket er med på å oppdatere basis geodatasett. Det samme gjelder også for ferdigkartlegging av all annen infrastruktur, for eksempel kraft og tele, hvor partene sitter på gode datasett.

6.5 Innovasjon og næringsutvikling (IN)

Geografiske data bidrar nasjonalt til en samlet verdiskaping for privat næringsliv som er estimert til 13 milliarder kroner årlig ifølge en rapport Menon Economics utarbeidet for Kartverket i 2023. Bransjen har betydelige muligheter til å utvikle nye innovative brukertiløsninger og forretning der geodata er en viktig komponent.

Det offentlige Norge har en stor mengde geodata som forvaltes og deles fra nasjonale fellesløsninger for videre bruk og innovasjon i næringslivet. Å bearbeide eller koble offentlige data med data fra private kilder, kan bidra til bedre tjenester, ny innsikt og andre verdiskapende aktiviteter og produkter. For offentlig sektor er det avgjørende med et godt samspill og god samhandling med privat næringsliv for å lage samfunnsnyttige løsninger som Norge trenger. Privat næringsliv skaper verdier gjennom innsamling, forvaltning og formidling av geografiske data. De øker verdien av og utvikler produkter og tjenester som har en klar tilknytning til eller bygger direkte på geodataene de bruker.

Et ledd i innovasjon og næringsutvikling er forskning og utvikling. Å stille gode data til rådighet i forskning og utvikling bidrar til økt verdiskapning både i offentlig og privat sektor. Akademia er en viktig kilde til nyskaping og innovasjon.

Nasjonale hovedføringer

Geodata skal stimulere innovasjon og verdiskaping gjennom effektiv tilgang til data og enhetlige løsninger, slik at man legger til rette for nye tjenester og datadrevne produkter. Det må sikres at forvaltningen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse slik at data er tilgjengelig for næringslivet

Innovasjon og Næringsutvikling i Nordland

For å styrke innovasjon og næringsutvikling i Nordland skal geodataplanen tilrettelegge for at næringslivet kan bruke åpne geodata til å utvikle nye tjenester og produkter. Det skal stimuleres til samarbeid mellom akademia, offentlig sektor og privat næringsliv for å fremme innovasjon. Plan- og temadata skal være oppdaterte og lett tilgjengelige, og innovatører og næringsutviklere skal få veiledning i hvordan de kan utnytte disse dataene.

Norge digitalt i Nordland har tilgang på dyktige miljø innen utdanning, teknologi og havbruk. Vi ønsker å legge til rette for arenaer der vi kan lære av hverandre og sammen utvikle premisser for hvordan geodata kan understøtte næringsutviklingen i Nordland.

7. Hovedmål for Norge digitalt- og Geovekst - samarbeidet.

Hovedmål	Samfunnsområde					Frist
	SB	KN	KD	S	IN	
Geodata skal styrke forebygging, krisehåndtering og gjenoppretting ved uønskede hendelser og naturkatastrofer. Nasjonale og lokale beredskapsaktører må sikre at beslutningstakere har tilgang til oppdaterte data og nødvendige ressurser for å bruke geodata i operative situasjoner.						
Geodata skal gi et solid kunnskapsgrunnlag for helhetlig naturforvaltning, overvåking og målrettede klimatiltak.						
Geodata skal understøtte bærekraftig samfunns- og arealplanlegging, god tjenesteyting og styrket beslutningsstøtte i kommunene. Kommunene må ha kompetanse, kapasitet og ressurser til lokal dataforvaltning.						
Geodata skal bidra til planlegging, bygging, drift og vedlikehold av trygg og bærekraftig transportinfrastruktur som sikrer bosetning og næringsutvikling i landet.						
Geodata skal stimulere innovasjon og verdiskaping gjennom åpne data og enhetlige løsninger, slik at man legger til rette for nye tjenester og datadrevne produkter. Det må sikres at forvaltningen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse slik at data er tilgjengelig for næringslivet.						

8. Geovekst kartleggingsplan

Kartverket vil, med støtte i Geovekstsamarbeidet i Nordland, oppdatere basis geodata i henhold til den overordnede kartleggingsplanen (se tabell 1) med tilhørende budsjett i vedlegget «*Handlingsplan Nordland 2026–2029.xlsx*».

Kartleggingsplanen rulleres hvert fjerde år, gruppert som Helgeland, Salten, Lofoten og Ofoten-Vesterålen, illustrert i vedlagt plott. Ajourføring gjennomføres enten på grunnlag av omløpsfoto eller ved dedikerte årlige flyvninger. Målet er at alle objekter i Nordland skal være verifisert i løpet av en fireårsperiode.

1. FKB-C / AR5 Omløp

- Basert på omløpsfoto oppdateres alle objekter til FKB-C-standard innenfor en definert avstand fra eksisterende infrastruktur. Dette arbeidet gjennomføres uavhengig av FKB-C/FKB-D-inndelingen.
- Prosjektet konkurranseutsettes til eksternt firma når omløpsblokken er mottatt og godkjent.
- Hovedfokus er fullstendighet; datasettene løftes ikke til gjeldende datamodell.
- AR5 ajourføres av NIBIO til faste priser per km² fremforhandlet i Geovekstsamarbeidet.
- Prosjektet inkluderer også kostnader knyttet til datafangst av omløpsblokken, produksjon av ortofoto og Infrarød-ortofoto for analyse.

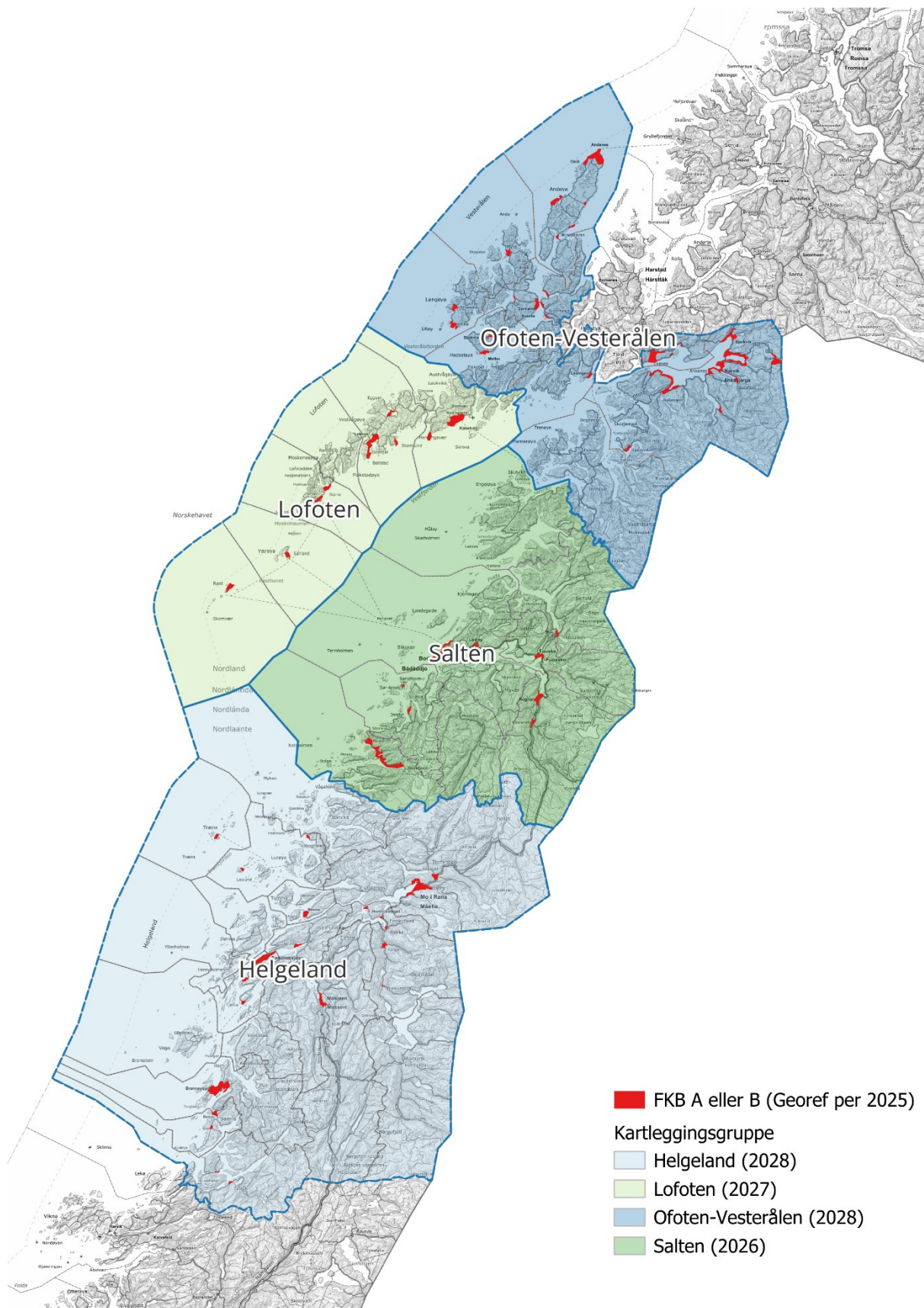
2. FKB-A/B Årsprosjekt

- Kartverket gjennomfører et årsprosjekt hvor FKB-A- og FKB-B-områder, som definert i Georef, ajourføres eller nykonstrueres i tråd med gjeldende datamodell.
- Arbeidet følger kartleggingsplanen og konkurranseutsettes.
- For å effektivisere anskaffelsen samkjøres anskaffelsen med Kartverket Troms og Finnmark.
- Vedlikehold av terrengmodell og høydekurver basert på LiDAR-skanning kan også inngå i årsprosjektet, dersom partene melder inn et eksplisitt behov.

8. Vedlegg

- **Geovekst Handlingsplan for 2026 og framover** (www.kartverket.no/geodataarbeid/geovekst/geovekst-samarbeidet) med aktuelle aktiviteter for Geovekst-forum fram mot 2028.
Handlingsplanen har som mål å organisere og synliggjøre Geovekst-forums viktigste aktiviteter og fokusområder, tydeliggjøre omforente tiltak med ansvar og rollefordeling, samt prioritere tiltakene opp mot hverandre.
Dette for å legge til rette for god og realistisk gjennomføring med tanke på tid og ressurser.
Fylkesgeodatautvalgene skal se til denne planen som grunnlag for arbeid med fylkenes geodataplaner.
- **FKB-kvalitetsplan 2026** (www.kartverket.no/geodataarbeid/geovekst/geovekst-samarbeidet) er et supplement til Handlingsplanen for aktiviteter i regi av Geovekst-forum 2026 – 2028.
Det er kontinuerlig behov for bedre og mer homogen datakvalitet innenfor gjeldende FKB-produktspesifikasjon. FKB-kvalitetsplan er utarbeidet for å etterkomme dette arbeidet i praksis.

Tabell 1 – Kartleggingsplan Nordland						
KNr	Navn	Gruppe	2026	2027	2028	2029
1820	Alstahaug	Helgeland		C		AB
1811	Bindal	Helgeland		C		B
1813	Brønnøy	Helgeland		C		B
1827	Dønna	Helgeland	C	C		
1825	Grane	Helgeland		C		
1826	Hattfjelldal	Helgeland		C		
1832	Hemnes	Helgeland	C	C		B
1818	Herøy	Helgeland		C		
1822	Leirfjord	Helgeland	C	C		B
1834	Lurøy	Helgeland	C			B
1828	Nesna	Helgeland	BC			B
1833	Rana	Helgeland	C			AB
1836	Rødøy	Helgeland	C			
1812	Sømna	Helgeland		C		B
1835	Træna	Helgeland	C			
1824	Vefsn	Helgeland	C	C		B
1815	Vega	Helgeland		C		
1816	Vevelstad	Helgeland		C		
1859	Flakstad	Lofoten				C
1874	Moskenes	Lofoten		B		C
1856	Røst	Lofoten		B		C
1860	Vestvågøy	Lofoten		B		C
1857	Værøy	Lofoten		B		C
1865	Vågan	Lofoten	B			C
1871	Andøy	Ofoten-Vesterålen			BC	
1867	Bø	Ofoten-Vesterålen			BC	
1853	Evenes	Ofoten-Vesterålen			B	C
1866	Hadsel	Ofoten-Vesterålen			BC	C
1875	Hamarøy	Ofoten-Vesterålen				C
1851	Lødingen	Ofoten-Vesterålen	B		C	C
1806	Narvik	Ofoten-Vesterålen			B	C
1870	Sortland	Ofoten-Vesterålen			BC	
1868	Øksnes	Ofoten-Vesterålen			BC	
1839	Beiarn	Salten	C			
1804	Bodø	Salten	ABC			C
1841	Fauske	Salten	BC			C
1838	Gildeskål	Salten	C			
1837	Meløy	Salten	C			
1840	Saltdal	Salten	BC			
1848	Steigen	Salten				C
1845	Sørfold	Salten	B			C

Tabell 2 – Omløpsprogram Nordland		
Blokknavn	Fotograferingsår	FKB/AR5 Prosjektoppstart
Nordland Sør	2026	2027
Salten	2025	2026
Nordland Nord	2028	2029
Vesterålen	2027	2028

Omløpsfotografering

Status 24.02.2025

Plan 2025 2031

